

Ďas hlubinný láká kořist.

Jak si hlubinné ryby hledají partnera a potravu?

Temný svět hlubokého oceánu začíná v hloubce 200 až 500 metrů. Do této hloubky už nepronikne sluneční světlo, a proto tam nejsou rostliny. Pouze pět procent z potravy, která se vyskytuje v prosvětlené horní vrstvě moře, se dostane do těchto hloubek. A přesto tam žijí ryby. Aby se navzdory nedostatku potravy nasatily, ovládají hlubinné ryby různé triky. Například mořský ďas má svou vlastní techniku lovu. První paprsek jeho hřbetní ploutve se vyvinul do podoby rybářského prutu, který má na konci masitý svítící orgán. V této „kapesní svítilně“ žijí bakterie vyrábějící světlo. Tato nápadná návada visí přímo před velkou tlamou mořského ďasa a láká kořist. Ryby připlavou zvědavě ke světlu a přiblíží-li se dostatečně, ostré zuby mořského ďasa je polapí.

Protože hlubinné ryby nemají velký výběr potravy, musí sežrat téměř vše – dokonce i ryby, které jsou větší než ony. Zu-

batky proto dokáží široce rozevřít čelisti, aby zvládly pozřít i větší rybu. Mnohé hlubinné ryby mají navíc i roztažitelný žaludek – pro velkou kořist je tedy místa dost. Klesne-li na dno moře mrtvý kytovec nebo mrtvola uhynulé ryby, dostaví se rychle na místo

množství ryb žijících u dna. Například slimuli živorodou, sliznatku, patřící k mihulovcům, nebo hlavouna tuponosého láká pach mršín na velké vzdálenosti.

Ve velkých hloubkách však není pouze nedostatek potravy. V tomto temném světě je pro ryby často obtížné najít partnera pro rozmnožování. Některé hlubinné ryby proto využívají své svítící orgány nejen k lovu, ale lákají těmito světýlky i partnery. Když mořský ďas přiláká partnera, může se stát, že ho již nepustí. Najde-li sameček mořského ďasa samičku, pevně se do ní zakousne a zůstane na ní přichycen do konce svého života. U některých druhů dokonce srůstá čelist samečka s tělem samičky, takže samička pak musí samečka živit.



Šírotlamky pelikánovité mají obrovskou tlamu, ale žádné zuby.

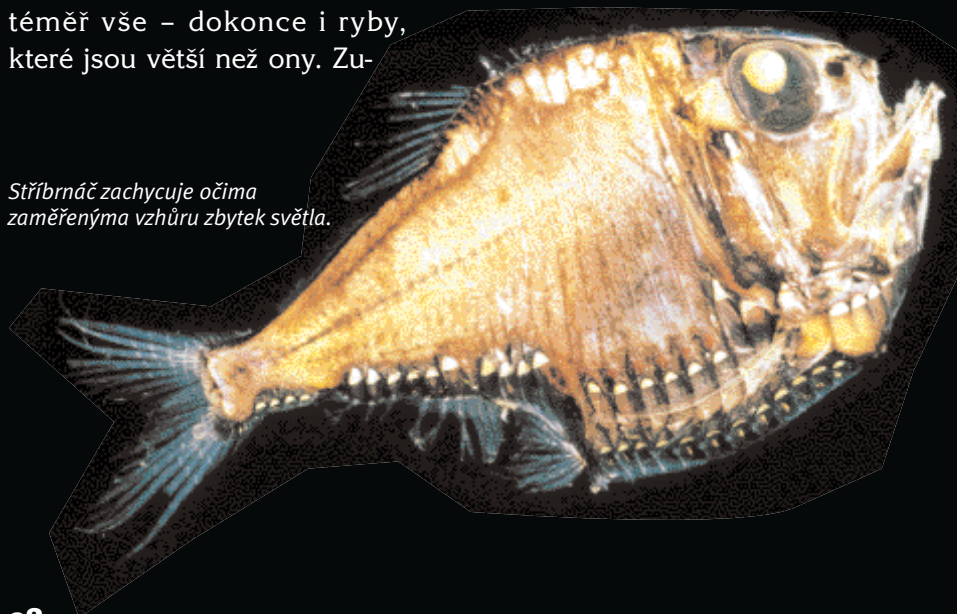
NEOBYČENÝ SVĚT

Největší část (80 %) moří je hlubší než 1000 metrů. Hluboký oceán tedy pokrývá více než polovinu celého životního prostoru na Zemi. Ačkoliv hluboký oceán představuje tak velkou část naší Země, je prozkoumán ještě méně než Měsíc. Oceánologové předpokládají, že v temných hlubinách oceánů žije více než deset milionů neobjevených živočišných druhů.

NEJHLUBŠÍ MÍSTO

Hlubina Challenger v Mariánském příkopu východně od Filipín leží 10 916 metrů pod hladinou moře, a je tedy nejhlubším místem na Zemi. Mohli bychom tam umístit nejvyšší horu světa, Mount Everest, a přestože je tak vysoká, byl by její vrcholek stále ještě dva kilometry pod hladinou.

Stříbrnák zachycuje očima zaměřenýma vzhůru zbytek světla.

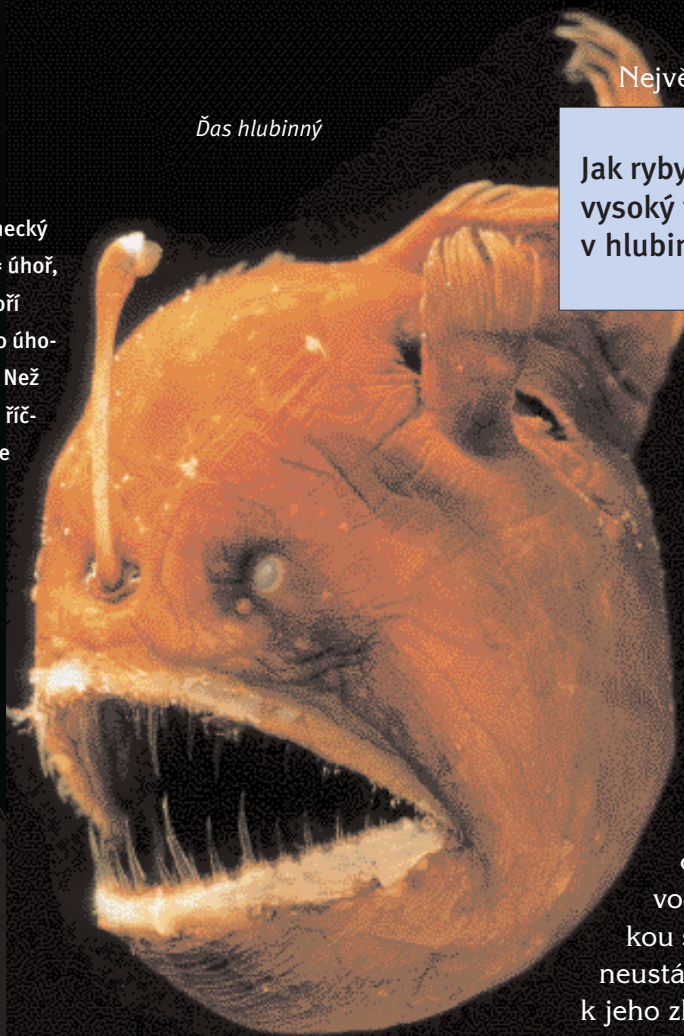


Některé hydrotermální prameny vystupují z mořského dna jako černý kouř.

ZAVÁDĚJÍCÍ JMÉNO

Slimule živorodá má německý název „Aalmutter“ (Aal = úhoř, Mutter = matka, tedy úhoří matka). Dostala jméno po úhořích díky svému vzhledu. Než lidé objevili původ úhořů říčních, mysleli si dlouho, že slimule rodí i úhoře.

Řas hlubinný



Jak ryby vydrží vysoký tlak v hlubině?

Největší hloubka, kde byl prokázán výskyt ryb, je 8370 metrů. Protože tlak vody se s rostoucí hloubkou zvyšuje, je kůže ryb v těchto

hloubkách zatížena hmotností 837 kilogramů na čtverečný centimetr. My bychom takový tlak cítili, kdyby se náš hrudní koš naskládalo 100 slonů.

Těla hlubinných ryb se proto musela extrémnímu tlaku přizpůsobit. Jsou z velké části tvořena vodou, která se nedá tak snadno stlačit. Kromě toho nemá téměř žádná hlubinná ryba plynový měchýř, protože enormní tlak vody by na něj působil příliš velkou silou. Ryby by do něj musely neustále čerpat plyn, aby nedošlo k jeho zhroucení, což by pro ně bylo energeticky velmi náročné.

CO JSOU TO HYDROTERMÁLNÍ PRAMENY?



Slimule patří k hrdloploutvým rybám, nikoliv k úhořům.

Uprostřed hlubokého oceánu jsou na některých místech mořského dna opravdové oázy života. V místě výskytu takzvaných hydrotermálních pramenů vystupuje ze zemské kůry komínem horká voda o teplotě 380 °C. Tato voda obsahuje mimo jiné sirovodík, který je pro většinu organismů jedovatý. Existují však sírné bakterie, které sirovodík potřebují k životu, proto žijí v blízkosti horkých pramenů. Těmito bakteriemi se živí mnohoštětinatci a mlži. Mlži jsou pak potravou ryb, takže u hydrotermálních pramenů nacházejí svůj životní prostor i slimule.

Žuby zubatky vypadají jako dýky. Tato dravá ryba jimi propichuje svou kořist.

